

NOTY O AUTORACH

Kazimierz Braun, profesor, reżyser, teatrolog, dramaturg. Urodzony w 1936 r. w Mokrsku Dolnym. Studia polonistyczne na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, studia z zakresu reżyserii na Wydziale Reżyserii Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie. Doktorat na UAM w Poznaniu w 1971 r., habilitacja na Uniwersytecie Wrocławskim w 1975, profesura amerykańska – 1989, polska – 1992.

Reżyser w teatrach: Polskim w Warszawie, Wybrzeże w Gdańsku, Powszechnym w Łodzi, im. W. Horzycy w Toruniu, im. J. Osterwy w Lublinie. W latach 1961-1979 reżyser w Telewizji Polskiej. Kierownik artystyczny (1967-1974) i dyrektor (1971-1974) Teatru im. J. Osterwy w Lublinie oraz Teatru Współczesnego we Wrocławiu (1975-1984).

Pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Wrocławskiego (1975-1985), Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie (1978-1985), a także New York University, University of California oraz Notre Dame University. Od 1989 profesor State University of New York w Buffalo.

Członek PEN-Clubu, Związku Literatów Polskich, Związku Artystów Scen Polskich, International Theatre Institute (ITI), International Federation for Theater Research (IFTR), Polish Institute of Arts and Sciences in America (PIASA).

Laureat wielu nagród za reżyserię i dokonania naukowe, m.in. Złotej Statuetki Fredry (Wrocław), Nagrody Fundacji Japońskiej, Nagrody Fundacji Guggenheima, Nagrody Fundacji Fulbrighta, Nagrody Fundacji Turzańskich oraz Artie Award.

Najważniejsze spektakle: *Kaukaskie kredowe koło* (1963); *Akt przerywany* (1970); *Anna Livia* (1976); *Dziady* (1978, 1982); *Operetka* (1979); *Przyrost naturalny* (1979); *Dżuma* (1983); *Nosorożec* (1986); *Ryszard III* (1999); *Europa* (2003).

Najważniejsze publikacje książkowe: *Teatr Wspólnoty* (1972); *Nowy teatr na świecie 1960-1970* (1975); *Druga Reforma Teatru?* (1979); *Przestrzeń teatralna* (1982); *Wielka Reforma Teatru w Europie. Ludzie – idee – zdarzenia* (1984); *Rozdarta kurtyna* (współautor, 1993); *Kieszonkowa historia teatru polskiego* (2003); *A Concise History of Polish Theater From the Eleventh to the Twentieth Century* (2003); *Krótką historią teatru amerykańskiego* (2005). Autor sztuk teatralnych, opublikowanych m.in. w zbiorze *Sztuki o Polakach* (2006). Tłumacz książek i sztuk teatralnych z języków angielskiego, francuskiego i włoskiego na polski oraz z polskiego na angielski.

Jan Ciechowicz, profesor, teatrolog, krytyk teatralny. Urodzony w 1949 r. w Koluszkach. Studia z zakresu filologii polskiej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1972 r. pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Gdańskiego, obecnie kierownik Zakładu Dramatu, Teatru i Filmu w Instytucie Filologii Polskiej.

W latach 1972-1992 współpracownik „Tygodnika Powszechnego”.

Prezes gdańskiego oddziału Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Historyków Teatru, członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Towarzystwa Szekspirowskiego, Towarzystwa Naukowego KUL (członek korespondent); członek-współzałożyciel Fundacji Theatrum Gedanense. Członek Komitetu Nauk o Sztuce PAN.

Wyróżniony m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Główne obszary badań: historia dramatu i teatru dziewiętnastego i dwudziestego wieku, szczególnie twórczość Kalidasy, Mickiewicza, Wyspiańskiego, Schulza, Wojtyły i Mrożka, a także Szekspira, dzieje teatru gdańskiego.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Sam na scenie. Teatr jednoosobowy w Polsce* (1984, nagroda Ministra Kultury i Sztuki); *Gdańsk teatralny. Historia i współczesność* (red., 1988); *Dom opowieści. Ze studiów nad Teatrem Rapsodycznym Mieczysława Kotlarczyka* (1992, nagroda wojewody gdańskiego i Międzynarodowego Instytutu Teatralnego: „Teatralna książka roku”); *Od Shakespeare’a do Szekspira* (współred., 1993); *Teatr pamięci Brunona Schulza* (współred., 1993); *Zbigniew Cybulski – aktor XX wieku* (współred., 1997); *Mroźek w Gdańsku* (red., 1998); *Pół wieku Teatru Wybrzeże – przedstawienia* (red., 1998); *Gdańskie teatry osobne* (współred., 2000); *W kręgu teatru monumentalnego* (współred., 2000); *Myślenie teatrem* (2000); *Dramat polski. Interpretacje* (t. 1-2, współred., 2001); *Teatry Stanisława Hebanowskiego* (współred., 2005); *Teatr małych form – konwencje i zjawiska* (2006); *Gdańsk jest teatrem* (2006).

Wiesław D a w i d o w s k i OSA, doktor, teolog. Urodzony w 1964 r. w Gdyni. Studia teologiczne w Instytucie Teologicznym Księża Misjonarzy (PAT) w Krakowie i na Pontificia Università Gregoriana w Rzymie (licencjat i doktorat).

W latach 1991-1992 duszpasterz młodzieży i katecheta w VI Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie; 1992-1996 duszpasterz środowisk anglojęzycznych i katecheta w LXXIV LO w Warszawie. Od 2000 do 2004 r. proboszcz parafii św. Katarzyny w Krakowie. Od 2001 stały współpracownik „Tygodnika Powszechnego”. Od 2004 ponownie duszpasterz środowisk anglojęzycznych w Warszawie i wykładowca teologii w Wyższym Seminarium Duchownym w Gródku Podolskim na Ukrainie.

Członek zwyczajny Stowarzyszenia Teologów Fundamentalnych w Polsce, członek Kolegium Centrum Kultury i Dialogu przy Wyższej Szkole Filozoficznej Ignatianum w Krakowie.

Główne obszary badań: patrologia i teologia dogmatyczna, szczególnie hermeneutyka, Tradycja, eklezjologia, augustynizm.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam (trin. 15.51). The Rule of Faith in the Theological Method of Augustine of Hippo* (2002); *Św. Augustyn* (2005); *Św. Augustyn dzisiaj. Colloquium Augustinianum* (red., 2006); *Św. Augustyn, Przeciw akademikom* (oprac., 2007).

Krzysztof D y b c i a k, profesor, teoretyk i historyk literatury. Urodzony w 1948 r. w Łukowie. Studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim.

W latach 1971-1985 asystent w Instytucie Badań Literackich PAN. Od 1985 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL.

Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Towarzystwa Naukowego KUL, Klubu Inteligencji Katolickiej w Warszawie. Członek Kolegium Redakcyjnego Kwartalnika „Ethos”, członek Rady Patronackiej Klubów Myśli Patriotycznej.

Wyróżniony Nagrodą Kościelskich (Genewa) i Nagrodą POL-CUL (Australia).

Główne obszary badań: teoria i historia dwudziestowiecznej krytyki literackiej i literatury emigracyjnej, relacje między religią a kulturą współczesną.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Gry i katastrofy* (1980); *Personalistyczna krytyka literacka. Teoria i opis nurtu* (1981); *Polen im Exil. Eine Anthologie* (1988); *Karol Wojtyła a literatura* (1991).

Wojciech K a c z m a r e k, doktor habilitowany, profesor KUL, historyk literatury i teatrolog. Urodzony w 1954 r. w Pyskowicach. Studia polonistyczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Od 1979 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL, obecnie dyrektor Instytutu Filologii Polskiej i kierownik Katedry Dramatu i Teatru.

Członek Towarzystwa Naukowego KUL, Société Internationale d'Histoire Comparée du Théâtre, de l'Opéra et du Ballet (SIHCOB) oraz Société Paul Claudel w Paryżu.

Główne obszary badań: teoria oraz historia teatru i dramatu.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Claudel w Polsce. Chrześcijańskie perspektywy interpretacji dramatu i teatru* (1989); *Dramat i teatr sakralny* (współred., 1988); *Teatr i dramat religijny w Polsce* (współred., 1991); *Wokół współczesnego teatru i dramatu religijnego w Polsce* (współred., 1992); *Wezwani do nadziei. Religia – ateizm – wiara w dramacie współczesnym. Zarys problematyki badawczej* (1993); *Złamane pieczęcie Księgi. Inspiracje biblijne w dramaturgii Młodej Polski* (1999); *Świat jako spektakl. Irenie Sławińskiej na dziewięćdziesiąte urodziny* (red., 2003); *Dramat obcy w Polsce w XIX i XX wieku* (2004); *Teatr – Dramat – Sacrum* (2007); *Od kontestacji do relacji. Człowiek wobec Boga w dramacie Młodej Polski* (2007).

Anna K a w a l e c, doktor, polonista, filozof. Urodzona w 1968 r. w Żarowie na Dolnym Śląsku. Studia z zakresu filologii polskiej i filozofii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1995 do 2001 r. nauczycielka w III Liceum Ogólnokształcącym w Lublinie, w latach 1999-2000 współpracownik krakowskiej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Od 2001 r. redaktor w kwartalniku „Ethos”.

Założyciel wielokrotnie nagradzanego młodzieżowego „Teatru Dziungów”, reżyser i autorka scenariuszy jego przedstawień.

Wyróżniona nagrodą za reżyserię (w „Scenie Młodych”) oraz licznymi nagrodami za dokonania w dziedzinie edukacji.

Główne obszary badań: filozofia oraz teoria i historia dramatu i teatru, filozofia religii (zwłaszcza teoria partycypacji), dydaktyka.

Autorka artykułów i haseł encyklopedycznych z powyższych dziedzin.

Maria Janina Maja K o m o r o w s k a - T y s z k i e w i c z, profesor, aktorka teatralna, filmowa i telewizyjna. Urodzona w 1937 r. w Warszawie. Studia na Wydziale Lalkarskim Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie.

Debiut sceniczny w 1960 r. w teatrze „Groteska” w Krakowie. W latach 1961-1968 związana z zespołem J. Grotowskiego: najpierw w Teatrze 13 Rzędów w Opolu, następnie w Teatrze Laboratorium we Wrocławiu. W latach 1968-1970 aktorka Teatru Współczesnego we Wrocławiu, a w latach 1970-1972 wrocławskiego Teatru Polskiego. Od 1972 roku w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

Pierwsza pełna rola filmowa – Bella w *Życiu rodzinnym* K. Zanussiego w 1970 r.

Współpraca z takimi reżyserami, jak: J. Grotowski, E. Axer, M. Englert, W. Adamczyk, K. Lupa – w teatrze; K. Zanussi, A. Wajda, T. Konwicki, I. Szabo.

Od 1982 nauczyciel akademicki w Akademii Teatralnej w Warszawie.

W czasie stanu wojennego w Polsce zaangażowana w działalność Prymasowskiej Rady Pomocy Internowanym i Ich Rodzinom.

Najważniejsze role teatralne: w *Kordianie* J. Słowackiego, *Lirze* E. Bonda, *Święcie Borysa i U celu* Th. Bernarda, *Tryptyku* M. Frischa, *Kurce wodnej* S. Witkiewicza, *Trzech siostrach* A. Cechowa, *Wizycie starszej pani* F. Dürrenmatta, *Szczęśliwych dniach* S. Becketta, *Wymazywaniu* K. Lupy; role filmowe: w *Życiu rodzinnym*, *Za ścianą*, *Jak daleko stąd, jak blisko*, *Weselu*, *Bilansie kwartalnym*, *Pannach z Wilka*, *Limuzynie Daimler-Benz*, *Roku spokojnego słońca*, *Lawie*, *Stanie posiadania*, *Cwale*, *Wyroku na Franciszka Kłosa*, *Katyniu*.

Najważniejsze publikacje książkowe: *31 dni maja* (1994) oraz B. Osterloff, *Pejzaż. Rozmowy z Mają Komorowską* (2004).

Dariusz K o s i ń s k i, doktor habilitowany, profesor UJ, teatrolog, krytyk teatralny. Urodzony w 1966 r. w Zawierciu. Studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Od 1994 zatrudniony w Instytucie Filologii UJ w Katedrze Historii i Teorii Teatru, a następnie w utworzonej w 2004 r. Katedrze Dramatu. Współpracownik gazety teatralnej „Didaskalia”.

Główne obszary badań: historia teatru polskiego (ze szczególnym uwzględnieniem historii sztuki aktorskiej), dzieje polskiego dramatu, tradycja polskiego teatru – „polski teatr przemiany”, wiedza o przedstawieniach.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Sztuka aktorska Wandy Siemaszkowej* (1997); *Sztuka aktorska w polskim piśmiennictwie teatralnym XIX wieku – główne problemy* (2003); *Sceny z życia dramatu* (2004); *Dramaturgia praktyczna. Polska sztuka aktorska XIX wieku w piśmiennictwie teatralnym swej epoki* (2005); *Słownik teatru* (2006); *Polski teatr przemiany* (2007).

Dobrosław K o t, magister, filozof. Urodzony w 1976 r. w Krakowie. Studia filozoficzne na Papieskiej Akademii Teologicznej.

Od 2000 asystent w Katedrze Filozofii Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Wicedyrektor do spraw programowych Instytutu Myśli Józefa Tischnera w Krakowie (od założenia w 2003).

Członek Polskiego Towarzystwa Filozoficznego.

Główne obszary badań: filozofia dialogu, fenomenologia, filozofia człowieka.

Autor artykułów z powyższych dziedzin.

Mieczysław Albert K r ą p i e c OP, profesor, filozof. Urodzony w 1921 r. w Berezowicy Małej k. Zbaraża. Studia teologiczne i filozoficzne w Kolegium oo. Dominikanów w Krakowie oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1946 r. wykładowca filozofii w Kolegium oo. Dominikanów w Krakowie, a od 1951 r. pracownik naukowo-dydaktyczny KUL (obecnie emerytowany). W latach 1970-1983 rektor KUL.

Członek Papieskiej Akademii Świętego Tomasza w Rzymie, PAN, PAU, Academiae Scientiarum et Artium Europae, Société Internationale pour l'Étude Philosophie Médiéval, Görres Gesellschaft, Societas Humboldtiana Polonorum, Societas Internationale St. Tomae Aquinatis, Towarzystwa Naukowego KUL, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego. Założyciel i prezes Polskiego Towarzystwa Tomasza z Akwinu.

Wyróżniony licznymi odznaczeniami, m.in. Orderem Palm Akademickich Akademii Francuskiej, Polonia Restituta z Gwiazdą, Medalem „Polonia mater nostra est”, Medalem za Zasługi dla Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a także Premio Internazionale Salsomaggiore Parma, Nagrodą im. Idziego Radziszewskiego. Grand Officier d'Ordre Leopold II (Belgia).

Doktor honoris causa Pontifical Institute of Mediaeval Studies w Toronto (Kanada), Katolickiego Uniwersytetu w Leuven (Belgia) i Tarnopolskiego Eksperymentalnego Instytutu Pedagogicznego w Tarnopolu (Ukraina).

Główne obszary badań: metafizyka, antropologia filozoficzna, filozofia polityki, teoria poznania.

Autor licznych książek, wielokrotnie wznawianych i tłumaczonych na języki obce, takich jak: *Teoria analogii bytu* (1959); *Realizm ludzkiego poznania* (1959); *Metafizyka* (1966, wyd. rozszerzone – 1978); *Ja-człowiek. Zarys antropologii filozoficznej* (1974); *Człowiek i prawo naturalne* (1975); *Człowiek – kultura – uniwersytet* (1982); *Język i świat realny* (1985); *Suwerenność... czyja?* (1991); *O rozumienie filozofii* (1991); *U podstaw rozumienia kultury* (1991); *O ludzką politykę* (1993); *Filozofia w teologii* (1998); *Spełniać dobro* (2000); *Wprowadzenie do filozofii* (współautor, t. 1-3, 2000); *Ludzka wolność i jej granice* (2004); *Człowiek jako osoba* (2005) oraz komentarzy do dzieł klasyków metafizyki. Inicjator i opiekun naukowy edycji *Powszechnej encyklopedii filozofii*.

Antoni Libera, pisarz, tłumacz, reżyser teatralny. Urodzony w 1949 r. w Warszawie. Studia filologiczne na Uniwersytecie Warszawskim, doktorat w Polskiej Akademii Nauk.

Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Polskiego PEN-Clubu oraz Beckett Society.

Autor przekładów m.in. znacznej części twórczości Samuela Becketta, w tym licznych jego utworów prozą (1982, 2004), esejów (1999) oraz wszystkich dramatów (1988, 1995), które wielokrotnie wystawiał w kraju i za granicą. Głośne inscenizacje *Ostatniej taśmy* z Tadeuszem Łomnickim i Zbigniewem Zapasiewiczem (1985, 2004) oraz z Davidem Warrilowem w Wielkiej Brytanii (1989) i *Końcówki* w The Gate Theatre w Dublinie (1991-1999), pokazywane na międzynarodowych festiwalach teatralnych, m.in. w Anglii, Australii, we Francji, w Niemczech, USA i we Włoszech.

Tłumacz dramatów Sofoklesa i Oscara Wilde'a, librett operowych (m.in. do *Czarnej maski* Pendereckiego i *Śmierci w Wenecji* Brittena), autor nowego przekładu *Makbeta* (2002) i kanonu poezji Hölderlina (2003).

Autor powieści *Madame* (1998, przekłady na dwadzieścia języków, główna nagroda w konkursie wydawnictwa Znak, nagroda im. Andrzeja Kijowskiego i zakwalifikowanie do finału międzynarodowej IMPAC Dublin Literary Award 2002).

Tadeusz Malak, profesor, aktor, reżyser, pedagog, scenarzysta. Urodzony w 1933 r. w Żninie (koło Bydgoszczy). Studia ekonomiczne w poznańskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej; artystyczne (eksternistyczne): aktorskie w Krakowie, reżyserskie w Warszawie. W czasie studiów w Poznaniu zaangażowany w działalność akademickiego Teatru Eksperymentalnego „Kuźnica”.

W latach 1957-1963 związany zawodowo z Teatrem Rapsodycznym, w 1964 r. z Teatrem im. J. Słowackiego, od 1964 do 1978 oraz od 1981 do 2000 r. ze Starym Teatrem w Krakowie; w latach 1978-1981 z Teatrem STU w Krakowie. Od 1991 do 2000 r. nauczyciel akademicki – pracownik naukowo-dydaktyczny Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. L. Solskiego w Krakowie (1997 – prorektor).

Debiut sceniczny – w 1957 r. rola Rapsoda w spektaklu *Legendy złote i błękitne* (M. Kotlarczyka wersja *Króla Ducha* J. Słowackiego).

Współpraca z takimi reżyserami, jak: M. Kotlarczyk, K. Swinarski, Z. Hübner, J. Jarocki, A. Wajda, J. Grzegorzewski.

Kilkakrotnie wyróżniony nagrodami aktorskimi na festiwalach teatralnych (głównie małych form teatralnych i teatrów jednego aktora), a także Złotym Laurem za Mistrzostwo w Sztuce.

Najważniejsze role: w *Panu Tadeuszu* A. Mickiewicza, *Tristanie i Izoldzie* J. Bédiera, *Dziadach* A. Mickiewicza, *Biesach* według F. Dostojewskiego, *Pierwszym dniu wolności* L. Kruczkowskiego, *Domu, który zbudował Jonathan Swift* G. Gorina, *Domu otwartym* M. Bałuckiego.

Najważniejsze spektakle: *Powrót Pana Cogito* (1981), *Jaskinia filozofów* (1992), *Ja jestem Żyd z „Wesela”* (1994), *Przyjaciele odchodzą* (2001); spektakle autorskie: *Sprawa Stanisława Brzozowskiego* (1972), *Wit Stwosz* (1983), *Gdy rozum nie śpi* (1986).

Najważniejsze publikacje książkowe: *Teatr jednego aktora. Refleksje krytyczne* (1985); *Trzeba dać świadectwo* (współautor, 1991); M. Kotlarczyk, K. Wojtyła, *O Teatrze Rapsodycznym* (oprac., 2001).

Alina Merdas RSCJ, doktor, historyk literatury, publicystka, tłumaczka. Urodzona w 1924 r. w Raczycach koło Ostrowa Wielkopolskiego. Studia z zakresu filologii polskiej na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Od 1955 do 1975 r. nauczycielka w Liceum Ogólnokształcącym Zgromadzenia Sacré Coeur w Polskiej Wsi-Pobiedziskach, w latach 1973-1976 wykładowca w Gorzowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie-Paradyżu, 1974-1975 w WSD Oblatów Maryi Niepokalanej w Obrze, 1980-1981 w WSD w Poznaniu.

W latach 1974-1975 członek zarządu prowincji Zgromadzenia Sióstr Najświętszego Serca Jezusa – Sacré Coeur, 1978-1982 przełożona domu w Warszawie, 1983-1987 odpowiedzialna za formację ciągłą w zgromadzeniu, 1988-1991 przełożona domu w Poznaniu.

Ostatnia prezeska Sodalicji Mariańskiej Akademiczek w Toruniu. Zaangażowana w działania Duszpasterstwa Środowisk Twórczych w Warszawie. Członek PEN-Clubu. Współpracownik Radia „Józef” (w pierwszym czteroletnim okresie) oraz wielu czasopism katolickich.

Główne obszary badań: twórczość Norwida, ewangelizacja kultury poprzez mass media.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Łuk przymierza. Biblia w poezji Norwida* (1983); *Ocalony wieniec. Chryścijaństwo Norwida na tle odrodzenia religijnego w porewolucyjnej Francji* (1996); *Zamysły Jego serca. Zgromadzenie Sacré Coeur w Polsce* (2000); *W wieczne zachwycenie. Trzydziestodniowe rekolekcje z Norwidem* (2001) oraz C. Norwid, *Ku prawdzie pierwowzoru. Myśli religijne* (wybór i wprowadzenie, 1997).

Eligiusz Piotrowski, doktor, teolog. Urodzony w 1959 r. w Żarach. Studia teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Paradyżu oraz na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu.

W latach 1998-2005 adiunkt na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, a od 2005 r. na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego. W latach 1998-2006 dyrektor Instytutu im. Edyty Stein w Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze.

Członek Europejskiego Stowarzyszenia Teologów Katolickich (od 2002 r. członek Kuratorium, od 2004 wiceprezydent).

Główne obszary badań: teologia Hansa Ursa von Balthasara, teologia niemiecka, problematyka trynitarna, eschatologia nadziei. Tłumacz literatury z powyższych dziedzin.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Teodramat* (1999); *Paeceptores. Teologia i teologowie języka niemieckiego* (współautor, 2005).

Jacek Popiel, profesor, historyk literatury, teatrolog, autor scenariuszy teatralnych. Urodzony w 1954 r. w Krakowie. Studia polonistyczne i dziennikarskie na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Od 1977 r. pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego i Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie, w latach 1990-1993 dziekan Wydziału Aktorskiego, a następnie prorektor i przez dwie kadencje (1996-2002) rektor PWST. W latach 2002-2005 dyrektor Instytutu Polonistyki, od 2005 r. dziekan Wydziału Polonistyki UJ.

Członek Komitetu Nauk o Literaturze PAN, członek Stowarzyszenia Międzynarodowego Sezonu Teatralnego i Baletowego, twórca i dyrektor artystyczny Festiwalu „Dramaty Narodów”, wyróżniony m.in. nagrodą Ministra Kultury i Sztuki (1991, 2002).

Główne obszary badań: historia dramatu i teatru polskiego, historia szkolnictwa artystycznego.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Sztuka dramatyczna Karola Huberta Rostworowskiego* (1990); *Dramat a teatr polski dwudziestolecia międzywojennego* (1995); *Historia dramatu. Antyk – Średniowiecze* (1996); *Los artyści w czasach zniewolenia. Teatr Rapsodyczny 1941-1967* (2005); *Doktor Korczak* (dramat, 2005); L. H. Morstin, *Dramaty wybrane* (red., t. 1-3, 1987-1990); K. H. Rostworowski, *Wybór dramatów* (red., 1990); M. Kotlarczyk, K. Wojtyła, *O Teatrze Rapsodycznym* (red., 2001); *Dramat i teatr modernistyczny* (red., 1992); *Dramat i teatr dwudziestolecia międzywojennego* (red., 1992); *Dramat i teatr po roku 1945* (red., 1994); *Studia o dramacie i teatrze Stanisława Wyspiańskiego* (red., 1994); *Kształcenie aktora* (red., 2004).

Ks. Marek Pyc, doktor habilitowany, profesor UAM, teolog. Urodzony w 1955 r. w Wałczu. Studia z zakresu teologii w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie oraz na Pontificia Università Gregoriana w Rzymie, a także na Uniwersytecie Opolskim (habilitacja).

W latach 1988-1998 wykładowca teologii dogmatycznej w PWSD w Gnieźnie.

Od 1998 wykładowca na Wydziale Teologicznym UAM w Poznaniu, obecnie (od 2003 r.) kierownik Zakładu Teologii Dogmatycznej.

Wyróżniony Nagrodą Rektora UAM – I i II stopnia.

Główne obszary badań: myśl Hansa Ursa von Balthasara, teologia dogmatyczna: chrystologia, trynitologia, sakramentologia.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Chrystus Piękno – Dobro – Prawda. Studium chrystologii Hansa Ursa von Balthasara w jej trylogicznym układzie* (2002); *Znaki bliskości Ojca* (2005); *Znaki trynitarnej bliskości* (2007).

Dobrochna R a t a j c z a k o w a, profesor, teatrolog i dramaturg, literaturoznawca. Urodzona w 1943 r. w Poznaniu. Studia na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Od 1965 r. pracownik naukowy UAM, od 1990 r. kierownik Zakładu Dramatu i Teatru.

Członek Fédération Internationale pour la Recherche Théâtrale (FIRT), Société Internationale d'Histoire Comparée du Théâtre, de l'Opéra et du Ballet (Paryż), Polskiego Towarzystwa Historyków Teatru, Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym, Polskiego Towarzystwa Szekspirowskiego, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Członek rad redakcyjnych „Wiek Oświecenia” (UW), „Archiwum Emigracji” (UMK), „Teatru”.

Wyróżniona nagrodą Civitas Christiana.

Główne obszary badań: teatr i dramat XVIII, XIX, XX i XXI wieku, zagadnienia przekształcania form dramatycznych, przestrzeni dramatyczno-teatralnej, relacji między literaturą a spektaklem, a także analiza i interpretacja dzieł dramatycznych i teoria dramatu i teatru.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Teatr Artystyczny Bolesława Leśmiana. Z problemów przełomu teatralnego w Polsce (1893-1913)* (1979); *Fotel recenzenta* (1981); *Przestrzeń w dramacie i dramacie w przestrzeni teatru* (1985); *Polska tragedia neoklasycystyczna. 1800-1830* (oprac., 1988); *Komedia oświeconych 1752-1795* (1993); *Polski dramat emigracyjny 1939-1969. Antologia* (oprac., 1993); *Obrazy narodowe w dramacie i teatrze* (1994); *Dramat w teatrze – Teatr w dramacie* (1994); *A. Fredro, Zemsta* (oprac., 1997); *A. Fredro, Śluby panińskie* (oprac., 1998); *W kryształach i w płomieniu. Studia i szkice o dramacie i teatrze* (t. 1-2, 2006).

Wojciech S k r o d z k i, krytyk sztuki. Urodzony w 1935 r. w Warszawie. Studia z zakresu historii sztuki na Uniwersytecie Warszawskim.

W latach 1957-1959 bibliotekarz w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Następnie, do 1962 r., asystent w Muzeum Narodowym (sekretarz dyr. S. Lorentza). Od 1962 do 1965 r. sekretarz redakcji „Przeglądu Artystycznego”. W latach 1966-1967 redaktor publikacji „Polskie zbiory graficzne” w Wydawnictwach Artystycznych i Filmowych. W latach 1967-1983 redaktor kolejno: w dwutygodniku „Współczesność”, tygodniku „Literatura”, dwumiesięczniku „Projekt”; 1983-1989 zaangażowany w pracę społeczną w Muzeum Archidiecezjalnym w Warszawie.

Współpracownik wielu czasopism, przede wszystkim „Więzi” (od 1975 r.), a także „Tygodnika Powszechnego”. Przez wiele lat związany z tygodnikiem „Niedziela”.

Wieloletni członek Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki (AICA) i Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Obecnie członek Stowarzyszenia Historyków Sztuki i Klubu Inteligencji Katolickiej w Warszawie.

Wyróżniony odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” (1997). Laureat Nagrody Sceny Plastycznej KUL.

Główne obszary zainteresowań zawodowych: malarstwo, inspiracje sakralne w sztuce, teatr eksperymentalny.

Publikacje książkowe: *Polska rzeźba współczesna* (współautor, 1978, tłum. na języki niemiecki i angielski); *Polska sztuka religijna 1900-1945* (1990); *Archikatedra Świętej Rodziny w Częstochowie* (2001).

Irena S ł a w i ń s k a, profesor, teatrolog, historyk literatury. Urodzona w 1913 r. w Wilnie, zmarła w 2004 w Warszawie. Studia na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie oraz na Sorbonie.

W czasie wojny – praca w tajnym nauczaniu na Wileńszczyźnie. Po wojnie pracownik naukowo-badawczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w 1949 r. wydalona z uczelni w „czystce” politycznej. Od 1949 r. współpracownik Komisji Historii Literatury Polskiej w Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Od 1950 do 1993 r. pracownik naukowo-dydaktyczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; w latach 1950-1975 kierownik Katedry Teorii Literatury, a następnie Katedry Dramatu i Teatru oraz Katedry Literatury Porównawczej oraz założonej przez nią Pracowni Dokumentacji Teatralnej.

Profesor wielu zagranicznych uczelni, m.in. w Providence, w Urbana (USA), w Louvain (Belgia), we Fryburgu (Szwajcaria), w Toronto i w Montrealu (Kanada).

Wieloletni członek PEN-Clubu oraz towarzystw naukowych o zasięgu międzynarodowym; członek Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II KUL i Rady Naukowej Instytutu Sztuki PAN.

Wyróżniona m.in. medalem „Za wybitne osiągnięcia w dziele umacniania więzi Polonii z Macierzą”, Nagrodą im. Idziego Radziszewskiego, Nagrodą Fundacji A. Jurzykowskiego, Nagrodą PEN-Clubu za eseistykę, Nagrodą im. F. Karpińskiego przyznaną przez Stowarzyszenie „Civitas Christiana”.

Główne obszary badań: filozofia (szczególnie antropologia) teatru, nowe teorie teatru, dramat europejski, zwłaszcza poetycki (szczególnie Eliot, Claudel), dramat Norwida, współczesny teatr religijny w Polsce i na świecie.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Tragedia w epoce Młodej Polski* (1948); *O komediach Norwida* (1953); *Sceniczny gest poety. Zbiór studiów o dramacie* (1960); *Reżyserska ręka Norwida* (1971); *Współczesna refleksja o teatrze. Ku antropologii teatru* (1979, tłum. na jęz. franc.); *Wśród mitów teatralnych Młodej Polski* (red., 1983); *Moja gorzka europejska Ojczyzna* (1988); *Odczytanie dramatu* (1988); *Teatr w myśli współczesnej. Ku antropologii teatru* (1990); *Dramat i teatr religijny w Polsce* (współred., 1991); *Wokół współczesnego dramatu i teatru religijnego w Polsce (1979-1989)* (współred., 1993); *Szlakami moich wód...* (1998). Autorka przekładów (m.in. twórczości P. Claudela, T. Eliota, O. Miłosza, J. de Romilly).

Ks. Jan S o c h o ń, profesor, filozof, poeta, krytyk literacki, eseista. Urodzony w 1953 r. w Wasilkowie na Podlasiu. Studia z zakresu filologii polskiej na Uniwersytecie Warszawskim (filia w Białymstoku), teologii w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Warszawie i z zakresu filozofii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

W latach 1984-1986 wikariusz w Lubochni i Jabłonnej. Obecnie kierownik Katedry Filozofii Kultury na Uniwersytecie im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, wykładowca historii filozofii w Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Warszawie. Redaktor naczelny rocznika uniwersyteckiego „Studia z Filozofii Boga, Religii i Człowieka”. Stały współpracownik czasopisma „Nowe Książki”, paryskiego pisma internetowego „Recogito” oraz Polskiego Radia.

Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Polskiego Towarzystwa Tomasza z Akwinu, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Towarzystwa Naukowego KUL oraz International Institute for Hermeneutics.

Główne obszary badań: filozofia kultury, metafizyka, filozofia religii, krytyka literacka.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Merton, Lubochnia i literatura* (1990); *Ateizm. Wizja Étienne Gilsona* (1993); *U drzwi Godot. Szkice o poezji, filozofii i teologii* (1995); *Słownik pojęć zmistyfikowanych* (1995); *Spór o rozumienie świata. Monizujące ujęcia rzeczywistości w filozofii europejskiej. Studium historyczno-hermeneutyczne* (1998); *Zdania, przecinki, kropki* (1998); *O życiu, które podoba się Bogu* (1999); *Bóg i język* (2000); *Ks. Jerzy Popiełuszko* (2001); *Prawdę warto pokochać* (2002); *Przygodność i tajemnica. W kręgu filozofii klasycznej* (2003); *O pocieszeniu, jakie daje literatura* (2004); *Ponowoczesne losy religii* (2004); *Dziennik z życia* (2005); *List do mojego Księdza* (2007). Tomiki poetyckie: *Wita mnie lęk* (1986); *Paryż i inne wiersze* (1989); *Przemija*

postać tego świata (1990); *Nie dzieje się nic szalonego* (1990); *Nagość wielokrotna. 50 krótkich wierszy* (1991); *Brzęk dzwonków* (1993); *Jasność* (1994); *Modlitwa z muzyką* (1996); *Wszystkie zmysły miłości* (1997); *Ogień dobrej śmierci* (2002); *Gorycz* (2003); *W miłości zdarza się wszystko* (2004); *Bagaż podręczny* (2005); *Rozczesuję twoje włosy, matko* (2005); *Poza kamień* (2006). Autor przekładów i prac edytorskich.

Zbigniew W. Solski, doktor, teatrolog, dramaturg, reżyser, scenograf. Urodzony w 1952 r. we Wrocławiu. Studia na Uniwersytecie Wrocławskim, doktorat na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od 2001 roku adiunkt w Katedrze Teatru, Filmu i Nowych Mediów Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Opolskiego.

Najważniejsze spektakle: *Historyja o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim* w Teatrze Lalek w Wałbrzychu (1983) i *Promieniowanie ojcostwa* Karola Wojtyły w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu (1997).

Założyciel Teatru Chleba we Wrocławiu, służącego integracji osób niepełnosprawnych (1984-1990).

Główne obszary badań: współczesny dramat, performatyka, pogranicza teatru i liturgii.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Ikony krawędzi w dramatach Samuela Becketta, Karola Wojtyły i Martina Bubera* (2002); *Twórczość Karola Wojtyły* (1998); *Ikony Niewidzialnego* (współred., 2003) oraz *Liturgia w świecie widowisk* (współred., 2005).

Autor sztuk: *Kolejka trwa* (1979); *Kuferek* (1981); *Site gradum* (wyróżnienie w konkursie Episkopatu Polski, 1984); *Krajobraz z Tołbaszem* (druga nagroda w konkursie na sztukę religijną, 1988); *Blok* (1988).

Dietrich Steinbeck, profesor, teatrolog, krytyk teatralny. Urodzony w 1937 r. w Berlinie. Emerytowany nauczyciel akademicki Studiengang Musiktheaterregie w Hamburgu.

Główne obszary badań: teoria i estetyka teatru muzycznego.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Inszenierungsformen des „Tannhäuser“* (1963); *Einleitung in die Theorie und Systematik der Theaterswissenschaft* (1971); *Mary Wigmans Choreographisches Skizzenbuch* (1987).

Andrzej Stoff, doktor habilitowany, profesor UMK, teoretyk i historyk literatury. Urodzony w 1947 r. w Wąbrzeźnie. Studia polonistyczne na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika.

W latach 1992-1994 zastępca dyrektora Instytutu Filologii Polskiej UMK; od 1995 r. kierownik Zakładu Teorii Literatury.

Członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu; członek korespondent Towarzystwa Naukowego KUL.

Główne obszary badań: teoria literatury (teoria dzieła literackiego, interpretacja, poetyka prozy i liryki, język dramatu), aksjologia literatury (wartości istotą literatury, funkcjonowanie wartości w odbiorze dzieła literackiego, arcydzieło, wartości sytuacyjne), historia literatury (twórczość S. Lema, *Trylogia* H. Sienkiewicza), metodologia badań literackich (status i treść wybranych pojęć).

Najważniejsze publikacje książkowe: *Formy wypowiedzi lirycznej* (1980); *Powieści fantastyczno-naukowe w twórczości Stanisława Lema* (1983); *Formy wypowiedzi dramatycznej* (1985); *Lem i inni. Szkice o polskiej science fiction* (1990); *Studia z teorii literatury i poetyki historycznej* (1997); *Teoria karnawalizacji. Konteksty i interpretacje* (współred., 2000); *Z inspiracji Ingardenowskiej w teorii literatury* (współred., 2001); *Jeszcze o Trylogii* (2004); *Zagłoba sum! Studium postaci literackiej* (2006); *Aluzja literacka. Teoria, interpretacje, konteksty* (współred., 2007).

Ryszard Strzelecki, doktor habilitowany, profesor UKW, historyk literatury, historyk teatru. Urodzony w 1955 r. w Trzemesznie w Wielkopolsce. Studia z zakresu filologii polskiej i filozofii teoretycznej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Od 1991 r. adiunkt w Instytucie Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, następnie na Uniwersytecie Rzeszowskim, od 2002 do 2004 profesor tegoż uniwersytetu oraz Wyższej Szkoły Społeczno-Gospodarczej w Tyczynie, od 2004 r. profesor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, kierownik Zakładu Teorii Literatury i Wiedzy o Sztuce w Instytucie Filologii Polskiej UKW. Członek Société Internationale d'Histoire Comparée du Théâtre, de l'Opéra et du Ballet (Paryż) oraz Stowarzyszenia Literacko-Artystycznego „Fraza” (początkowo, od 1994 r., w funkcji Przewodniczącego Rady Programowej).

Wyróżniony Nagrodą I stopnia Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego za osiągnięcia naukowe oraz Nagrodą Prezydenta Bydgoszczy za działalność na rzecz utworzenia Uniwersytetu w Bydgoszczy.

Główne obszary badań: kultura w Polsce od XVIII do XX wieku (zwłaszcza literatura i teatr), teoria i antropologia literatury, semiotyka i antropologia teatru oraz metodologia nauk humanistycznych.

Najważniejsze publikacje książkowe: *Teatr seminaryjny w Polsce w latach 1945-1989* (1995); *Droga teatru. Działalność sceniczna w wyższych seminariach duchownych w Polsce 1945-1989* (1997); *Aktor i wiedza o człowieku. Teoretyczne wypowiedzi o sztuce aktorskiej w Polsce od oświecenia do końca wieku XIX i ich antropologiczne podłoże* (2001).

Józef Szajna, profesor, scenograf, reżyser teatralny, autor scenariuszy, teoretyk teatru, malarz, grafik. Urodzony w 1922 r. w Rzeszowie. Podczas drugiej wojny światowej uczestnik kampanii wrześniowej 1939 r. i obrony Lwowa, członek ruchu oporu: Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej; więzień obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu i Buchenwaldzie (od 1941 do 1945 r.). Studia z zakresu grafiki i scenografii w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

W latach 1954-1971 wykładowca w krakowskiej ASP, a od 1972 do 1982 r. profesor w ASP w Warszawie (m.in. kierownik podyplomowego studium scenografii). Jednocześnie, od 1955 do 1963, scenograf, następnie do 1966 r. dyrektor, kierownik artystyczny i reżyser Teatru Ludowego w Nowej Hucie. Twórca i kierownik (od 1971 r. do ogłoszenia stanu wojennego) autorskiego Teatru-Galerii w warszawskim Centrum Sztuki Studio. Współpracownik teatrów: Starego w Krakowie, Śląskiego w Katowicach, Współczesnego we Wrocławiu, Polskiego w Warszawie.

Uczestnik Biennale w Wenecji (1970, 1990) oraz Biennale w São Paulo (1979, 1989).

Doktor honoris causa uniwersytetów w Oldenburgu, Katowicach i Rzeszowie.

Nagrody i wyróżnienia: m.in. Złoty Medal Accademia Italia delle Arti e del Lavoro, nazwanie jego imieniem teatru przy Slavic Cultural Center w Port Jefferson (USA).

Główne dziedziny twórczości: teatr ekspresji wizualnej, malarstwo, grafika, kolaż, asamblaż, environment, happening.

Najważniejsze projekty scenograficzne: do *Myszy i ludzi* wg J. Steinbecka (1956), do *Dziadów* A. Mickiewicza (1962), do *Akropolis* wg S. Wyspiańskiego (1962), do *Śmierci na gruszy* W. Wandurskiego (1964), do sztuk Witkacego *Oni* i *Nowe Wyzwolenie* (1967).

Najważniejsze spektakle autorskie: *Deballage* (1967); *Replika* (siedem wersji, 1971-1986); *Gulgutiera* (1973); *Witkacy* (1973); *Dante* (1974); *Cervantes* (1976); *Ziemia* (1993); *Ślady* (1994), *Szczątki* (1995).

Najważniejsze prace plastyczne: *Postać V* (1962), *Dwoje* (ok. 1966), *Epitafia i apoteozy* (1966-1968), *Reminiscencje* (1969), *Drang nach Osten – Drang nach Western* (1987); cykle obrazów i kompozycji „Mrowiska”, „Gęby”, „Dwoje”, „Cienie”, „Inżynieria genetyczna”.

Ks. Jerzy Szymik, profesor, teolog, poeta. Urodzony w 1953 r. w Pszowie na Górnym Śląsku. Studia teologiczne w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

W latach 1979-1986 wikariusz w Siemianowicach Śląskich i Chorzowie-Batorym. W latach 1991-2005 pracownik naukowo-dydaktyczny KUL, m.in. kierownik Katedry Chrystologii. Od 2005 r.

pracownik Zakładu Teologii Dogmatycznej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego. Wieloletni współpracownik redakcji „Gościa Niedzielnego”.

Członek watykańskiej Międzynarodowej Komisji Teologicznej.

Laureat nagrody „Ślad” im. biskupa Jana Chrapka.

Główne obszary badań: teologia dogmatyczna, literaturoznawstwo i metodologia tych nauk.

Najważniejsze publikacje książkowe: *W poszukiwaniu teologicznej głębi literatury. Literatura piękna jako „locus theologicus”* (1994); *Problem teologicznego wymiaru dzieła literackiego Czesława Miłosza. Teologia literatury* (1996); *Kocham teologię! Dlaczego?* (1998); *Być dla, czyli myśleć sercem* (1999); *Teologia w krainie pepsi-coli* (1999); *Teologia na początek wieku* (2001); *Akropol z hołdy, czyli teologia Śląska* (2002); *Wszystko zjednoczyć w Chrystusie. Teologia, poezja, życie* (2003); *W światłach Wcielenia. Chrystologia kultury* (2004); *O teologii dzisiaj* (2006); *Wędrowki, rekolekcje, blask* (2006); *Traktat o Bogu Jedynym* (2006) oraz tomików poetyckich, m.in. *Błękit* (2003); *Największa jest* (2005); *33 wiersze przeciwko nicości* (2006); *33 wiersze rodzinne* (2006); *Cierpliwość Boga* (2007) i wyboru poezji *Z każdą sekundą jestem bliżej Domu* (2001).